

Vellykket varsling mod gråskimmel

Efter det første år med varsling mod gråskimmel har de jordbæravlere, som fulgte med på varslingen, i gennemsnit skåret én sprøjtning væk - tilsyneladende uden tab

✍ Dan Haunstrup Christensen,
HortiAdvice,
dach@hortiadvise.dk

Gennem mange år har det været helt almindeligt med tre-fem sprøjtninger med gråskimmelforebyggende midler i blomstringen. Mange af disse sprøjtninger har været altafgørende for, at det var muligt at sælge gode kvalitetsjordbær til de danske forbrugere.

De mange sprøjtninger har dog også haft en bagside. I medierne har der gennem tiderne været talrige historier, som fortalte om de mange sprøjterester i danske

jordbær, og her har svampemidlerne været de store syndere. Desuden har de hyppige sprøjtninger medført, at svampen blev resistent, hvilket er vist talrige gange de sidste 10-15 år. Det er også både dyrt og tidskrævende at sprøjte så ofte - og spild af tid og penge, hvis midlet ikke virker.

Nordjysk eksempel

Forskere fra Floridas universitet har forbedret en gammel varslingsmodel, som allerede for over 10 år siden beviste, at den kunne spare sprøjtninger i norske forsøg. I 2023 forbandt vi 10 af DMI's

vejrstationer med varslingsystemet SAS (Strawberry Advisory System), og på den måde kunne vi dække det meste af landet.

Noget af det nye i varslingen er, at den medtager en vejrprognose på 48-72 timer. Derfor kan vi ofte nå at sprøjte med et forebyggende svampemiddel, inden smitten sker.

Som det ses i eksemplet i figur 1 fra Tylstrup i Nordjylland, så var der i år ingen grund til at sprøjte med svampemidler i blomstrende jordbær før 19. juni. Man kunne reelt klare sig med tre sprøjtninger mod gråskimmel i perioden frem til 15. juli, såfremt der kunne sprøjtes 18. juni, 27. juni og 7. juli.

I praksis betød det, at tidlige jordbær, hvor man kunne begynde at plukke inden 18. juni, slet ikke behøvede at blive sprøjtet mod gråskimmel.

Færre sprøjtninger

Men hvad så med meldug? Det var jo tørt, og så plejer meldug at kunne blive et problem. En fransk meldugmodel, som vi gerne vil teste i 2024, indikerer, at der ikke var behov for sprøjtninger mod meldug før 5. juni og igen 17. juni. Hvis man kan stole på modellerne, ville de nordjyske avlere altså have kunnet lade jordbærspøjtningen stå inde i laden hele foråret for kun at tage den ud den 5. juni mod meldug, 17. juni mod meldug og gråskimmel og igen 27. juni mod gråskimmel i alle jordbær, der skulle plukkes i inden 1. juli.

Når man tænker på, at juli 2023 var den vådeste juli siden målingernes begyndelse i 1874, var der overraskende lidt gråskimmel. En af årsagerne var nok, at blomstringen i høj grad foregik i en tør og varm periode.

Det ville i alt fald som minimum have betydet en reduktion i antallet af svampesprøjtninger mod meldug og gråskimmel på 50-67 procent i tidlige og halvtidlige sorter. I alt fald i teorien.

Små skridt

Den kloge avler lægger ikke alle æg i samme kurv, og sådanne varslingssystemer skal benyttes med varsomhed. Derfor anbefales det at starte med små skridt. Spar en sprøjtning væk, når der ingen varsling er, men du normalt ville sprøjte for en sikkerheds skyld. Går det fint, så fjern endnu en sprøjtning næste år, såfremt varslingsmodellen viser, at du kan

gøre det. I et spørgeskema spurgte vi i år alle jordbæravlere, om de kendte til og havde brugt varslingen. 39 ud af de godt 200 danske jordbæravlere returnerede spørgeskemaet, og her var svarene, at 32 havde opdaget tilbuddet om varsling, 25 fulgte med i varslingerne, når de kom, og hos 15 af disse 25, havde man fulgt varslingerne i et vist omfang og sparet 1,5 svampesprøjtning. På baggrund heraf kan vi konkludere, at varslingen kom godt fra start i 2023.

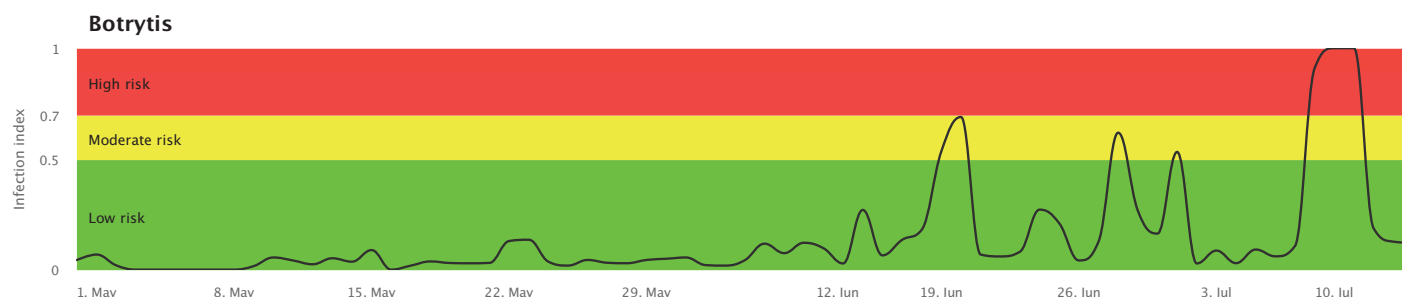
Varsling fortsætter i 2024

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget har bevilget en fort-

sættelse af varslingen i 2024, hvor vi gentager arbejdet fra 2023 og om muligt prøver at kombinere gråskimmel- og meldugvarsling. 2023 var som så mange andre år et særligt år vejrmæssigt, og det kan derfor ikke stå alene, men begyndelsen må siges at være lovende. ■

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Projektet er støttet af Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget.

Figur 1. Gråskimmelvarslingen for målestationen ved Tylstrup i Nordjylland viste i år kun tre-fire tilfælde af gode smitteforhold for gråskimmel indtil 15. juli. Tidlige jordbærsorter burde have kunnet klare sig med én gråskimmelsprøjtning, og sene sorter som f.eks. Faith med to måske tre sprøjtninger ifølge varslingssystemet SAS (Strawberry Advisory System),

En del af
Biobest Group siden 2017

BORREGAARD
BioPlant
Biologisk Plantebeskyttelse

30 år i Danmark
"Når du vil vide mere om
biologisk plantebeskyttelse"

borregaard@bioplant.dk • www.bioplant.dk

**HAR DU
BEHOV FOR KØL**

- Hold en konstant temperatur i dit kølerum eller haller.
- Hold dine planter, blomster og grøntsager friske.

Vi kan sørge for hele processen fra start til slut, hvilket inkluderer levering af alle materialer, montage samt tilslutning.

**RING OG FÅ ET
GODT TILBUD!**

FÆRCH MORSØ
KØL • FRYS • ENERGI
Hesthøjvej 7 • 7870 Roslev • Tlf. 9676 1224
post@faerchkol.dk • www.faerchkol.dk